

משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפֿ"ק

הוצאת חטף-סגול
2025

הובא לדפוס באמצעות $\text{\LaTeX}$ ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֶׁל
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירִי
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:
גַּל עֵינֵי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרׁוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיִנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא וּשְׂכִינְתִּיה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזְבָּחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל
חֲטָא מָה חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה אִף הָאֲשָׁם פְסוּל
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ
פְסוּלִין שֶׁמַּעֲזוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחָטָן לְשֵׁם גְבוּהָ מֵהֶם
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדָשִׁים קָלִים פְסוּלִין קָדָשִׁים קָלִים
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר
שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחָטָן לְשֵׁם
בְּכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחָטוֹ בְּשַׁחְרִית בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעֲזוֹן בֶּן עֲזַאי
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זִקְנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.
ובהלוף. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוף. שהיה רבי
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוף. ששוחט בצד
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך
להלך. אין המחשבה פוסלת:

פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמָן זָר־אוֹנָן טָבּוּל יוֹם־מִחְסַר בְּגָדִים־
 מִחְסַר כַּפּוּרִים־שֶׁלֹּא רָחַץ יָדָיו וְרַגְלָיו־עָרַל־טָמֵא־
 יוֹשֵׁב־עוֹמֵד עַל גִּבִּי כָלִים־עַל גִּבִּי בְּהֵמָה־עַל גִּבִּי חֲבֵרוֹ
 פָּסֹל־קִבֵּל בְּשִׂמְאֵל פָּסֹל־רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר־נִשְׁפָּךְ עַל
 הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל־נִתְּנוֹ עַל גִּבִּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹּא כָּנָגַד
 הִיסוֹד־נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַלָּן־וְאֵת הַנִּתְּנִין לְמַעַלָּן
 לְמִטָּן־אֶת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ־וְאֵת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ
 בַּפְּנִים־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת:

ב־ הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ־לְהִקְטִיר אֶת
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ־אוֹ מִקְצַת אֲמוּרָיו בַּחוּץ־לְאַכּוֹל בְּשָׂרוֹ
 בַּחוּץ־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ־אוֹ לְאַכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר
 הָאֵלֶּיהָ בַּחוּץ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת־לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֵר־אוֹ
 מִקְצַת דָּמוֹ לְמַחֵר־לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֵר־אוֹ מִקְצַת
 אֲמוּרָיו לְמַחֵר־לְאַכּוֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ
 לְמַחֵר־אוֹ לְאַכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיהָ לְמַחֵר־פָּגוּל וְחִיבִין
 עָלָיו כָּרֶת:

ג־ זֶה הַכֹּל־כָּל הַשּׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזּוֹרֵק־לְאַכּוֹל
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְאַכּוֹל־לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר־חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת־חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
 כָּרֶת־וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשָּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה
כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אָפִילוּ בְּקֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָךְ
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ב קִבֵּל הַכֶּשֶׁר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַכֶּשֶׁר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ
כֶּשֶׁר נָתַנוּ עַל גִּבֵּי הַכֶּבֶשׁ שֶׁלֹּא כִּנְגַד הִיסוּד נָתַן אֶת
הַנִּתְנִין לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנִּתְנִין לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת
הַנִּתְנִין בַּפָּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְנִין בַּחוּץ בַּפָּנִים אִם יֵשׁ
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לְהַקְטִיר כֶּשֶׁר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
פּוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכּוֹזֵית כֶּשֶׁר לֶאֱכֹל כַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר
כַּחֲצִי זֵית כֶּשֶׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצִּטְרָפִין:

^ד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כּוֹזֵית מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ כֶּשֶׁר וְאֵין חֲבִיבִין
עֲלֵיהֶם מְשׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.
והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך
אם נתן הראשונה בתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.
פגול וחיבין עליו כרת:

^ב כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאִם חָסַר אַחַת מִן
הַמִּתְּנוֹת לֹא כָפַר לְפִיכָד אִם נָתַן כָּלן כְּתֻקָּנוֹ וְאַחַת שֶׁלֹּא
כְּתֻקָּנָה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת:

^ג אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.
וְהַלְבוּנָה. וְהַקְטָרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כַּהֵן מִשִּׁיחַ.
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בְּפָנֶי עֶצְמָן. דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג
שָׂמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם
הָאֵשׁ מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׁישׁ לוֹ מִתִּירִים בֵּין לָאֵדָם בֵּין לַמִּזְבֵּחַ.
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ד הָעוֹלָה דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַמִּזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.
עוֹלֹת הָעוֹף דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַמִּזְבֵּחַ. חֹטְאֵת הָעוֹף
דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׂעִירֵי
הַנִּשְׂרָפִים. דָּמֶן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֶׁאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשֶׁלָּמִים. אִין חִיבִין
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ה קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נוֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שֶׁדָּרְכָן לְהֵאכֵל. אֲבָל כְּגוֹן הָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה
וְהַקִּטְרֶת אֵין חֵיבִין עָלֵיהֶן מְשֹׁם טְמֵאָה:

¹ לְשֵׁם שֶׁשָּׂה דְבָרִים הַזֵּבַח נִזְבַּח. לְשֵׁם זִבְחָה. לְשֵׁם זִבְחָה.
לְשֵׁם הַשֵּׁם. לְשֵׁם אִישִׁים. לְשֵׁם רֵיחַ. לְשֵׁם נִיחֹחַ. וְהַחֲטָאֵת
וְהָאֶשֶׁם לְשֵׁם חֲטָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵף מִי שֶׁלֹּא הָיָה בְּלִבּוֹ
לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלֹהִים כְּשֶׁר־. שֶׁהוּא תִּנְאִי בֵּית דִּין. שֶׁאֵין
הַמַּחֲשֶׁבֶה הוֹלֵכֶת אֶלָּא אַחֵר הָעוֹבֵד:

פרק ה

אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זִבְחִים. קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין
הַבָּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהֱבִי. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן
מִעֲפֻכֶּת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן לֹא עֵכָב:

² פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשֹׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן.
וְקָבֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בַּצֶּפֶן. וְדָמָן טָעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרֻכָּת.
וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהֱבִי. מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מִעֲפֻכֶּת. שִׁירֵי הַדָּם
הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרְבֵי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. אִם לֹא נָתַן
לֹא עֵכָב. אֵלֹהֵי נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

³ חֲטָאוֹת הַעֲבוּר וְהִתְחִיד. אֵלֹהֵי הֵן חֲטָאוֹת הַעֲבוּר. שְׁעִירֵי
רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים. וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן. וְקָבֹל

דָּמֶן בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל
אַרְבַּע קָרְנוֹת. בֵּיצֵד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפְנָה לְסוּבָב. וּבֹא לוֹ
לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעֲרָבִית.
מְעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הֵיחָ שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וְנֹאכְלִין לִפְנֵים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמָה
בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתְּוַח. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוֹר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.
אֲשֶׁם מִצֹּרֶע. אֲשֶׁם תְּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקָבֹל דָּמֶן
בְּכָלִי שֶׁרַת בַּצָּפוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֹאכְלִין לִפְנֵים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם
בְּעֶזְרָה. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְלֵילָה עַד חֲצוֹת.
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכֵל לַכֹּהֲנִים.
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה.
וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכֹל אָדָם בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד הַמִּזְבֵּחַ
מֵהֶם בְּיוֹצֵא בָהֶם אֵלָא שֶׁהַמִּזְבֵּחַ נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם
וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנֶגֶד
הַיִּסּוֹד שְׁנֵה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר
לְכֹל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מֵאֵכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלַיְלָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא בַּיְלִילָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
אֵלָא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא
צֵלִי:

פרק ו

קָדָשִׁי קָדָשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
כָּאֵלּוּ נִשְׁחָטוּ בְּצִפּוֹן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יהוּדָה אוֹמֵר
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִצִּפּוֹן כְּצִפּוֹן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִדְרוֹם
כְּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הֵיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֶאֱכָלִין
לַכֹּהֲנִים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכָל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלַיְלָה
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הֵיטָה נַעֲשִׂית עַל קֶרֶן דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית
בְּכָל מָקוֹם הֵיטָה כְּשֶׁרָה אֵלָא שְׁזָה הִיא מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הֵיטָה אוֹתָהּ הַקֶּרֶן מִשְׁמֶשֶׁת מְלֻמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה
מְלֻמָּעָלִין מְלֻמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַגִּשּׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין וּמִקִּיפִין וְיִזְרְדִין דֶּרֶךְ
שְׂמָאל־חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לָעֶקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתִי הָיָה מוֹלֵק אֶת רֹאשָׁהּ
מִמּוֹל עֶרְפָּה וְאֵינוֹ מִבְּדִיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָה
וְכֹלָה לִכְהֻנִּים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתִי עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפָנָה
לְסוּבָבָה בָּא לוֹ לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית הָיָה מוֹלֵק אֶת
רֹאשָׁהּ מִמּוֹל עֶרְפָּה וּמִבְּדִיל וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נָטַל אֶת הָרֹאשׁ וְהַקִּיף בֵּית מְלִיקְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לַגּוֹף וְהִסִּיר
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה וְאֶת בְּגֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה
וְהִשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדִּשָּׁן שֶׁסֶּע וְלֹא הִבְדִּיל וְאִם הִבְדִּיל כְּשֶׁר־
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הִסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹצָה וְלֹא אֶת
בְּגֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּה וְלֹא סָפָּגוֹ בַּמֶּלַח כָּל שְׁשָׁנָה
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָה כְּשֶׁר־הִבְדִּיל בַּחֲטָאת וְלֹא
הִבְדִּיל בְּעוֹלָה פָּסֹל מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסוּלָהּ מַצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ כְּשֶׁר־:

חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים
 אֶחָד חטאת העוף וְאַחַד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלֶקָן וְשִׁמְצָה
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
 לְהַקְטִיר חוּץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ
 פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו
 בִּיצֵד קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הֵדֶם
 חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הֵדֶם בְּשִׁתִּיקָהּ
 אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתֵּיר
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ
 וּמִצָּה הֵדֶם חוּץ לְמִקְוָמוֹ (אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הֵדֶם חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה
 חוּץ לְזִמְנָהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה חוּץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית
 לְמַחֵר בְּזִית לְמַחֵר וּבְזִית בַּחוּץ בַּחֲצִי זֵית בַּחוּץ וּבְזִית
 זֵית לְמַחֵר בַּחֲצִי זֵית לְמַחֵר וּבְזִית זֵית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין
 בּוֹ כֶּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזִּמָּן
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְאִם
 מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ
 כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שֵׂאִין אֲכִילָה וְהִקְטָרָה
מִצֵּטְרָפִין:

פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁעָשְׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
פְּסוּלָה עָשְׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כָלָם פְּסוּלָה:

^ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעָשְׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא
עָלְתָה לְבָעָלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה עָשְׂאָן לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָלָן
פְּסוּלָה:

^ג וְכָלֵן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁעָשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת:

^ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁעָשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שֵׂאִין
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹזְלָה. שֶׁכֵּן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שִׁישׁ
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹזְלָה שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאֵת.
 שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטֵן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטֵן לְשֵׁם
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שֶׁכֵּן שָׁנָה אֶת שְׁמֵן לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אֵף אֵתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹזְלָה.
 שְׂאֵף עַל פִּי שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה
 שִׁמְעֵלוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי
 קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטֵן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטֵן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שֶׁכֵּן
 שָׁנָה אֶת שְׁמֵן לְדָבָר שִׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹזְלָה.
 שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שֶׁכָּלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שֶׁחַט חֹלִין בַּפְּנִים וְקִדְּשִׁים
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסַפִּין. מֶלֶךְ
 חֹלִין בַּפְּנִים וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּל כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוּ.
 מְלִיקְתָן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שְׁחִיטָתָה מְטַהֶרֶת

את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה מטהרה. אבל לא מליקתה:

פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו בשור שנטעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן. ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין לצרכי אותו המין:

^ב קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוּלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן
הַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם:

ג אֵשֶׁם שֶׁנִּתְעַרַּב בְּשִׁלְמִים. (יָרְעוּ עַד שִׁסְתָּאבוּ.) רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם יִשְׁחָטוּ בַּצֶּפוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹר
שְׁבָהֶן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוּל.
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים
קָלִים. הַנֶּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֶאֱכָלִים לְשְׁנֵי יָמִים. יֹאכְלוּ
בַּחֲמֹר שְׁבָהֶן:

ד אֲבָרֵי חֲטָאת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּאֲבָרֵי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
יִתֵּן לְמַעַלְןָ. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאת מְלַמֵּעַלָן. כָּאֵלוֹ
הוּא עֵצִים וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים תֵּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית
הַשְּׂרָפָה:

ה אֲבָרִין בְּאֲבָרֵי בְּעָלִי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקָּרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.
יִקָּרְבוּ כָּל הַכֶּרְעִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלֶם.
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שֶׁנִּתְעַרַּב בְּמִים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֶה דָּם כֶּשֶׁר. נִתְעַרַּב
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֵמָה אוֹ
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם:

י' נִתְעַרְב בָּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. בָּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹּךְ
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בָּדָם בְּעָלֵי מוּמִין. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה. כּוֹס
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרַב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּל־ס חוּץ מֵאֶחָד
מֵהֶן. יִשְׁפֹּךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְּנִין לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בַּנִּתְּנִין לְמִעֵלָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר יִתֵּן לְמִעֵלָּה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחֲתוֹנִים לְמִעֵלָּה.
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלֹךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְּנִין מִתְּנָה אֶחָת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בַּנִּתְּנִין מִתְּנָה אֶחָת. יִנָּתְנוּ
מִתְּנָה אֶחָת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֹא כִּשְׁהוּא בַּעֲצָמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֹא כִּשְׁהוּא בַּעֲצָמוֹ. וְעוֹד
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ
מַעֲשֵׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא
עִשִּׂיתָ מַעֲשֵׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאֲמָהּ.
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלִבָּד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵף הָאֲשָׁם
 שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲטָאת וְכֹאשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצִיזוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָּה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.
 אֵינוּ דִין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנס נִכְנָס לְכַפֵּר
 אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא כִּפֵּר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכְפֹּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה
 הַצִּיץ אֲלָא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוּ
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

הַמִּזְבֵּחַ מִקְדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר כָּל
הָרָאוּי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים אִם עָלָתָה לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אָמַר כָּל הָרָאוּי
לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה
עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָתָה
לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה
לֹא יֵרֵד אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אֲלֹא הֵדֶם וְהַנִּסְכִּים שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אָמַר לֹא יֵרְדוּ וְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ אָמַר יֵרְדוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר הַזֶּבֶחַ כָּשֶׁר וְהַנִּסְכִּים
פְּסוּלִין הַנִּסְכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֶּבֶחַ פְּסוּל אֶפִּילוּ זֶה זֶה
פְּסוּלִין הַזֶּבֶחַ לֹא יֵרֵד וְהַנִּסְכִּים יֵרְדוּ:

ב וְאִלוּ אִם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ הֵלֵן וְהֶטְמָא וְהַיּוֹצֵא וְהַנִּשְׁחָט
חוּץ לְזִמְנוֹ וְחוּץ לְמִקְוֵמוֹ וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר שֶׁנִּשְׁחָטָה בְּלֵילָה וְשֶׁנִּשְׁפָּךְ דָּמָה וְשִׁיִּצָּא
דָּמָה חוּץ לְקִלְעִים אִם עָלָתָה תֵרֵד רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר לֹא
תֵרֵד שֶׁהִיא רְבִי שִׁמְעוֹן אָמַר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הַקָּדֵשׁ
מִקְבָּלוֹ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ אֵין הַקָּדֵשׁ מִקְבָּלוֹ:

ג אִלוּ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הָרוּבֵעַ וְהַנֶּרְבֵּעַ וְהַמוֹקְצָה
וְהַנֶּעֱבֵד וְהָאֵתָנִן וְהַמִּחִיר וְהַכִּלְאִים וְהַטְּרֵפָה וְיוֹצֵא דָפֶן:

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל
גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׂאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ
וְכֵלֶן שָׁעָלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שְׁעֹלָתָהּ
חֲתָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְשֵׁי קִדָּשִׁים וּבָשָׂר קִדָּשִׁים
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וְשִׁתִּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשְּׂעָר
שֶׁבְּזֶקֶן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים
בְּזֶמֶן שְׂאִין מִחֻבְרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֲשִׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהָדָם:

ו' וְכֹלֶם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבִי
הַמִּזְבֵּחַ קִדָּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת
לֹא יִחְזִיר וְאִין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ כִּךְ הַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁ
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכָּבֵשׁ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן כִּךְ
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלֶּחַ וּמִדּוֹת
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אִין כָּלִי הַלֶּחַ מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיָּבֵשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיָּבֵשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֵּחַ כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
שֶׁנִּקְבּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מַעֲיִן מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֻלָּם אֵין
מִקְדָּשִׁים אֲלֵא בַקֹּדֶשׁ:

פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבַּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר
מִלְבָּד עוֹלֶת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשֶׂה אֶת אֵלֶּה:

ב וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין
לְאֵמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֵשִׁים. חֲטָאת קוֹדֵמֶת
לְאֵשִׁים. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוּד.
אֲשֶׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטַעֲוִנִים לָחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טַעֲוִנִים מִתֵּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לְמַעֲשֶׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֶׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ
קָדְשֵׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהגים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא

מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין
מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן. רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֶן:

פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כְּבוֹס. אִף
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בִּנְאֻכְלוֹת. שְׂנֵאָמַר
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית
טָעוֹנוֹת כְּבוֹס. שְׂנֵאָמַר תּוֹרַת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל
הַחֲטָאוֹת:

^א חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כְּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת
הַכֶּשֶׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. אִיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה
לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁלֵנָה. וְשִׁנְטִמָּאת. וְשִׁינְצָאָה. וְאִיזוֹ הִיא
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁנִשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ
לְמִקְמָה. וְשִׁקְבְּלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

^א נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן
וּמִן הִיסוּד. אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרֹצֶפֶה וְאֶסְפוֹ.
אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ
טָעוֹן כְּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כְּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן
כְּבוֹס אֲלֵא מְקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.
וְרָאוּי לְכְבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּגִין כָּבוֹס
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִּירַת כָּלִי חָרָס בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמִכָּבֶּסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. קוֹרְעוֹ וְנִכְנָס וּמִכָּבֶּסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
כָּלִי חָרָס שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. נוֹקְבוֹ וְנִכְנָס וּמִכָּבֶּסוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא חוּץ לְקָלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לְקָלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ
וְשׁוֹטְפוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבַשֵּׁל בּוֹ. וְאֶחָד שְׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד
קָדָשֵׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּגִין מְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּגִין
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אִם בִּשַׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת
הָרֶגֶל יִבְשַׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרֶגֶל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כַּמְרִיקַת הַכּוֹס.
וְשִׁטִּיפָה כַּשִּׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה
בְּצוּגִין). וְהַשְׁפּוֹד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילִין בַּחֲמִין:

ה' בִּשַׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשֵׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֵרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כַּחֲמוּרִים.
וְאֵינָן טְעוּגִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בְּמַגָּע. רִקִּיק

שֶׁנֶגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֲלֵא מְקוֹם שֶׁבִּלְע:

פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מְקַרֵּיב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מְקַרִּיבִין וְכָל שְׂאֵינוֹ
רְאוּי לַעֲבוֹדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בַּבֶּשֶׂר וְכָל שְׂאֵין לוֹ בַּבֶּשֶׂר אֵין
לוֹ בַּעֲזָרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בַּבֶּשֶׂר שֶׁנֶּאֱמַר הַמְקַרֵּב אֶת
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמִנָּה:

^ב כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בַּבִּשְׂרָה לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בַּעֲוֹרָה
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעֹלָתָה לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחָטָה
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עֲלֹתָה לְבָעָלִים עוֹרָה
לְכֹהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהֶן
לְכֹהֲנִים:

^ג עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים
לְכֹהֲנִים קָל וְחִמָּר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בַּבִּשְׂרָה
זָכוּ בַּעֲוֹרָה קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בַּבִּשְׂרָן אֵינוֹ דִּין שִׁיזּבוּ
בַּעֲוֹרָן אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאֵין לוֹ עוֹר מִכָּל מְקוֹם:

י כָּל הַקֹּדָשִׁים שָׂאֲרַע בָּהֶם פָּסוּל קֹדֶם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין
 עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה. לְאַחַר הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה.
 אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָגַן הַכֹּהֲנִים מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מַדְבָּרִיו לְמַדְנֹו.
 שֶׁהִמְפִּשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר. וְנִמְצָא טְרֵפָה. שִׁיאֹתוֹ הַכֹּהֲנִים
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה. אֲלֵא יוֹצֵא
 לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

ה פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. בְּזֶמֶן שֶׁהֵן נִשְׂרָפִין
 כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֵׁן. וּמִטְמְאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵין
 נִשְׂרָפִין כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאִינֶם מְטַמְּאִין
 בְּגָדִים:

י הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יֵצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת
 הָעֶזְרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. הָרִאשׁוֹנִים מְטַמְּאִין בְּגָדִים.
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֵין מְטַמְּאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצְאוּ. יֵצְאוּ אֵלֹו
 וְאֵלֹו. אֵלֹו וְאֵלֹו מְטַמְּאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵלֹו
 וְאֵלֹו אֵין מְטַמְּאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן. נִתְּד
 הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׁוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחַיֵּב עַל
הָעֹלָה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים
וְהָעֹלָה בַחוּץ חַיֵּב שְׁחַט בַחוּץ וְהָעֹלָה בַחוּץ פָּטוֹר שְׁלֹא
הָעֹלָה בַחוּץ אֵלָּא דְּבַר פָּסוּל אָמְרוּ לוֹ אֵף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים
וּמַעֲלָה בַחוּץ כִּיּוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ פָּסְלוּ:

ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חַיֵּב רַבִּי
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חַיֵּב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל
טָמֵא פָּטוֹר שְׁלֹא אֵכֶל אֵלָּא דְּבַר טָמֵא אָמְרוּ לוֹ אֵף טָמֵא
שְׂאֵכֶל טָהוֹר כִּיּוֹן שֶׁנִּגַּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא
פָּטוֹר שְׂאִינוּ חַיֵּב אֵלָּא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבְהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לִהְיוֹט חַיֵּב וְהַמַּעֲלֶה לִהְיוֹט
פָּטוֹר חָמֵר בְּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֵחָזוּ בְּסָכִין וְשִׁחְטוּ
פָּטוֹרִים אֲחָזוּ בְּאֶבֶר וְהָעֹלוֹהוּ חַיֵּבִין הָעֹלָה וְחֹזֵר וְהָעֹלָה
וְחֹזֵר וְהָעֹלָה חַיֵּב עַל כָּל הָעֹלָה וְהָעֹלָה דְּבַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינוֹ חַיֵּב אֵלָּא אַחַת וְאֵינוֹ חַיֵּב עַד
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִפִּילוּ הָעֹלָה עַל
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חַיֵּב:

ד אֶחָד קֹדָשִׁים כְּשֶׁרִין וְאֶחָד קֹדָשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיא פְּסוּלָה
בְּקֹדֶשׁ וְהַקְרִיבָן בַחוּץ חַיֵּב הַמַּעֲלֶה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן
הָאִימורִין בַחוּץ חַיֵּב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטֹרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִין. שֶׁהַקָּרִיב
מֵאֶחָד מֵהֶן כֹּזֵית בַּחוּץ חַיֵּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלֹו. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֶן כֹּזֵית
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חַיֵּב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְשִׁים וְאִמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חַיֵּב. מִנְחָה שְׁלֵא
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חַיֵּב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ חַיֵּב.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים
וְאֶחָד בַּחוּץ חַיֵּב. שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד
מֵהֶן בַּחוּץ חַיֵּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חַיֵּב. הַזֹּרֵק מִקְצַת דָּמִים בַּחוּץ
חַיֵּב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף הַמִּנְסֵף מִי חָג בַּחֹג בַּחוּץ חַיֵּב.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אוֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חַיֵּב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חַיֵּב. מֶלֶךְ בַּחוּץ
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חַיֵּב. נִמְצָא דֶּרֶךְ
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כָּל שֶׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ חֵיבִין עַל
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח הַחֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּכֹס אֶחָד. נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפְּנִים. בַּפְּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ חֵיב. שֶׁכֵּלּוּ רְאוּי לָבוֹא בַּפְּנִים. קִבֵּל דָּמָה בְּשְׁנֵי כֹסוֹת. (נָתַן שְׁנֵיהֶם בַּפְּנִים פָּטוּר). שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ פָּטוּר. אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹן. וְהַפְּנִימִי מְכַפֵּר. לָמָּה הִדְבֵּר דּוֹמָה לַמַּפְרִישׁ חֲטָאתוֹ וְנֶאֱבְדָּה. וְהַפְּרִישׁ אַחֲרֵת תַּחֲתֶיהָ. וְאַחֲרֵי כֵן נִמְצְאָה הָרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי שְׁתִּיָּהֶן עוֹמְדוֹת. שְׁחַט שְׁתִּיָּהֶן בַּפְּנִים פָּטוּר. שְׁחַט שְׁתִּיָּהֶן בַּחוּץ חֵיב. אַחַת בַּפְּנִים וְאַחַת בַּחוּץ פָּטוּר. אַחַת בַּחוּץ וְאַחַת בַּפְּנִים. חֵיב עַל הַחִיצוֹנָה. וְהַפְּנִימִית מְכַפֶּרֶת. כָּשֶׁם שֶׁדָּמָה פּוֹטֵר אֶת בִּשְׂרָה. כֵּן הוּא פּוֹטֵר אֶת בִּשֶׁר חֲבֵרְתָּהּ:

פרק יד

פָּרַת חֲטָאת שֶׁשְּׂרָפָהּ חוּץ מִגִּתָּהּ. וְכֵן שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח שֶׁהִקְרִיבוּ בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הִבִּיאוּ. כָּל שֶׁאִינוֹ רְאוּי לָבֹא אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. אֵין חֵיבִין עָלָיו:

ב הָרוֹבֵעַ וְהַנֶּרְבָּע. וְהַמְקָצָה. וְהַנֶּעֱבֵד. וְהַאֲתָנָן. וְהַמַּחֲחִיר. וְהַכִּלְאִים. וְהַטְּרָפָה. וְיוֹצֵא דָפֶן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פָּטוּר. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. כָּל שֶׁאִינוֹ רְאוּי לָבֹא לִפְנֵי מִשְׁכַּן יי. אֵין חֵיבִין עָלָיו. בְּעָלֵי מוֹמִין בֵּין בְּעָלֵי מוֹמִין קְבוּעִים. בֵּין בְּעָלֵי מוֹמִין עוֹבְרִים. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר בְּעָלֵי מוֹמִין קְבוּעִין פָּטוּר. וּבְעָלֵי מוֹמִין עוֹבְרִין:

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְנֵי יוֹנָה
שֶׁעֲבָר זְמַנָּן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעֲבָר זְמַנָּן פֶּטוּר. וְתוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן בְּלֹא
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בָּנוּ וּמַחֲסֵר זֶמֶן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר הֲרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהִיָּה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל
שֶׁהוּא רָאוּי לְבֹא לְאַחֵר זֶמֶן. הֲרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאִין
בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאִין בּוֹ כֶּרֶת אִין בּוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה:

^א מַחֲסֵר זֶמֶן. בֵּין בְּגוֹפוֹ בֵּין בִּבְעָלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר
זֶמֶן בִּבְעָלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיולֶדֶת וּמַצֹּרֶע) שֶׁהִקְרִיבוּ
חֲטָאתָם וְאַשָּׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשִׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אָשָׁם. מִבֶּשֶׂר
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַנִּירוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.
אִין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוּם טְמֵאָה. וְלֹא
מִשּׁוּם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

^ד עַד שֶׁלֹּא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתָרוֹת. וְעִבּוּדָה
בִּבְכוּרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָה
בַּכֹּהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:

ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפנים
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבֶר.
 סְמִיכָה. וְשְׁחִיטָת צֶפֶן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִנּוּפָה. וְהֶגְשָׁה. רַבִּי
 יְהוּדָה אוֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיהוֹן. וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי
 שָׂרֵת. וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בַדָּמִים. וְרַחוּץ יָדַים. וְרִגְלַיִם.
 אֲבָל הַזֶּמֶן. וְהַנּוֹתֵר. וְהַטֵּמֶא. שׁוֹיֵן בָּזָה. וּבִזָּה: סֵלִיק

מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֵלָא שְׁלֹא
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן.
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. אוֹ לְשֵׁמֶן וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסוּלוֹת. בִּיצַד לְשֵׁמֶן. וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצוּ זֶרֶ אֲוֹנָן.
טְבוּל יוֹם. מְחַסֵּר בְּגָדִים. מְחַסֵּר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ
יָדַים וְרַגְלַיִם. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל
גְּבִי בַהֲמָה עַל גְּבִי רֶגֶל חֵבֶר פָּסֵל. קִמֵּץ בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל.
בֵּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר וַיַּחְזֹר וַיִּקְמֹץ בִּימִין. קִמֵּץ וְעָלָה
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גִּרְגִיר מֶלֶח. אוֹ קֶרֶט שֶׁל לְבוֹנָה פָּסֵל.
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמֵּץ הֵיטֵר וְהַחֲסֵר פָּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיטֵר
שֶׁקִּמְצוּ מְבוֹרֵץ. וְחֲסֵר שֶׁקִּמְצוּ בְּרָאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בִּיצַד
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

אֶרְבֵּה שְׁמָנָה. וְחֲסֵר שְׁמָנָה. חֲסֵר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פְּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר או בַּזֵּית מִשִּׁירֶיהָ לְמִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לְמִמָּחָר או
בַּזֵּית מִקִּמְצָה לְמִמָּחָר. או לְהִקְטִיר לְבוֹנֶתָה לְמִמָּחָר. פֶּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי.
וְהַמְהִלֵּךְ וְהַמְקַטֵּיר. לֹאֲכֹל דֶּבֶר שֶׁדָּרְכוֹ לֹאֲכֹל. וְלִהְיֵת
דֶּבֶר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לְמִקְוֵמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.
חוּץ לְזִמְנוֹ פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר
בְּמִצּוֹתָיו. בִּיצֵד קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי.
וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו:

ד' בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. קִמֵּץ חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ.
וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן
בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוֵמוֹ. מִנַּחֲת חוּטָא וּמִנַּחֲת
קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצָן שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ
לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא
לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שֶׁלֹא קָרַב הַמִּתֵּיר בְּמִצּוֹתָיו. לֹאֲכֹל בַּזֵּית
בַּחוּץ וּבַזֵּית לְמִמָּחָר. בַּזֵּית לְמִמָּחָר וּבַחוּץ. בַּחֲצֵי זֵית
בַּחוּץ וּבַחֲצֵי זֵית לְמִמָּחָר. בַּחֲצֵי זֵית לְמִמָּחָר וּבַחֲצֵי זֵית
בַּחוּץ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם
מִחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן קִדְּמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו
כֶּרֶת. וְאִם מִחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
לֶאֱכֹל בְּחֻצֵּי זֵית וּלְהַקְטִיר בְּחֻצֵּי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֲכִילָה
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָהּ אוֹ לְהַקְטִיר קִמְצָה
לְמַחֲרֵי מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין
עָלָיו כֶּרֶת לְהַקְטִיר לְבוֹנְתָהּ לְמַחֲרֵי רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

^ב שְׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֲרֵי
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֲרֵי רַבִּי
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחֲשַׁב עָלָיו פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת נִטְמְאָת אַחַת מִן
הַחֲלוֹת אוֹ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה שֶׁאֵין קָרְבָן צָבוּר חֲלוּק וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

^ג הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מִפְּגֻלַת אֶת
הַתּוֹדָה בִּיצֵד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֲרֵי
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגֻלִין לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֲרֵי הַלֶּחֶם
מִפְּגֻלַת וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגֻלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֵר. הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶלִין.
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֵר. הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם
מִפֶּגֶלִין:

י' הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶכִּין מִשְׁקַדְשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר וְהַנֶּסֶכִּין אֵינָן מִפֶּגֶלִין אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֵר. הוּא וְנֶסֶכּוֹ מִפֶּגֶלִין לְהַקְרִיב
מִן הַנֶּסֶכִּין לְמַחֵר. הַנֶּסֶכִּין מִפֶּגֶלִין וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה' פֶּגֶל בִּקְמֶץ וְלֹא בְּלִבּוֹנָה בְּלִבּוֹנָה וְלֹא בִּקְמֶץ רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת
עַד שִׁיפֶּגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בִּקְמֶץ שֶׁהוּא
פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקְּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חִלּוֹת לְמַחֵר. הַקְּטִיר אֶחָד מִן
הַבְּזִיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סֻדְרִים לְמַחֵר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶּגֶל
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
לְמַחֵר. הוּא פֶּגֶל וְחִבְרוּ כָּשֶׁר לֶאֱכֹל מִחִבְרוֹ לְמַחֵר.
שְׁנֵיהֶם כָּשֶׁרִים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לֶאֱכֹל.
 לַהֲקָטִיר דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכוֹ לַהֲקָטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל. לַהֲקָטִיר
 דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לַהֲקָטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזִית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כַּחֲצִי
 זֵית וְלַהֲקָטִיר כַּחֲצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא
 הִגִּישׁ. אוֹ שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּוּ בְּלִילְתָּהּ
 עֵבֶה. וְזֶוּ בְּלִילְתָּהּ רָפָה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זֶה מִזֶּה:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זֶה בְּזֶה. אִם יָכוֹל
 לְקַמֹּץ מִזֶּה בִּפְנֵי עֲצֻמָּה. וּמִזֶּה בִּפְנֵי עֲצֻמָּה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זֶה שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לְבַעָלִים.
 וְזֶה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה
 בְּשִׁירְיָה. אוֹ בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר
 עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוֹ. הַצֵּיץ מְרָצָה. יֵצֵא
 וְהַקְרִיבוֹ אֵין הַצֵּיץ מְרָצָה. שֶׁהַצֵּיץ מְרָצָה עַל הַטְּמֵא. וְאֵינוֹ
 מְרָצָה עַל הַיֵּצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּן נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּן נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּן כְּמִדַּת רַבִּי
אֵלִיעֶזֶר כְּשֶׁרָהּ וּכְמִדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָהּ שֶׁלֹּא בְּכָלִי
שָׂרָת פְּסוּלָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים
כְּשֶׁרָהּ:

ה הַקֶּמֶץ מֵיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מֵעוּטוֹ מַעֲכָב
אֶת רַבּוֹ הַיֵּין מֵעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַשָּׁמֶן מֵעוּטוֹ
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוֹנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כִבְשֵׁי עֶזְרֶת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת
זו אֶת זוֹ שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בָּזִיכִין
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר שְׁלֹשָׁה שְׁבַפָּרָה אַרְבָּעָה שְׁבַתּוּדָה
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב אַרְבָּעָה שְׁבַמְצוֹרַע מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שֶׁבַע הַזֵּיזוֹת שְׁבַפָּרָה מַעֲכָבוֹת זו אֶת זוֹ שֶׁבַע הַזֵּיזוֹת שֶׁל
בֵּין הַבָּדִים וְשֶׁעַל הַפֶּרֶכֶת וְשֶׁעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב מַעֲכָבוֹת זו
אֶת זוֹ:

ז שְׁבַעָה קֹנֵי מְנוֹרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁבַעָה נִרוֹתֶיהָ
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבַמְזוּזָה מַעֲכָבוֹת
זו אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבִין אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת
שְׁבַתּוּדָה מַעֲכָבוֹת זו אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבִין

אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֵת זֶה. שְׂאֲרַבְעָתָן מְצוּה אַחַת.
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אַרְבַּעָתָן אַרְבַּע מְצוּת:

פרק ד

הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב
אֶת הַתְּכַלֵּת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׁמֵן אֵינָן
מְעַכְבִּין אֶת הַיֵּין. וְלֹא הַיֵּין מְעַכְבֵּן. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֵת זֶה:

^ב הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֵת זֶה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלָן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

^ג הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכִּבָּשִׁים וְהַשְּׁעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכְבֵּן. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים.
וְהַכִּבָּשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֶּא הַכִּבָּשִׁים מְעַכְבִּין
(אֵת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכִּבָּשִׁים. שֶׁכֵּן
מְצִינוּ בְּשֵׁהוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ
כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אֲבָל אֵין הִטַּעַם
כְּדַבְּרֵיוֹ. שֶׁכָּל הָאָמוֹר בְּחוּמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.
וְכָל הָאָמוֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָּאוּ
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כִּבָּשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּהֲנִים מְתִירִין אֶת עֲצָמָן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם
בְּלֹא כֶּבֶשׂ אֵין לִי מִי יִתְּרוֹנוֹ:

י' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶּבֶשׂ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֶרְבִים. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמְנָן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבָל
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶּבֶשׂ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין
הָעֶרְבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֶרְבִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכֻלָּה הֵייתָה קִרְבָּה בֵּין הָעֶרְבִים. שְׂאִין
מִחֲנֹכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בַתְּמִיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בַלֶּחֶם הַפָּנִים בְּשֶׁבֶת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה
אֲלֵא בְּשֶׁבַע נְרוֹתֶיהָ בֵּין הָעֶרְבִים:

ה' חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן
שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב מִחֲצָה בַבֹּקֶר וּמִחֲצָה בֵּין הָעֶרְבִים.
וְכֹהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֲצָה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֹהֵן אַחֵר
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֶשְׂרוֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֶשְׂרוֹנוֹ
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן שָׁלֵם וְחוֹצֶהוּ. וּמִקְרִיב
מִחֲצָה וּמִחֲצָה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֹהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הֵייתָה קִרְבָּה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צְבוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.
וּשְׁלִימָה הֵייתָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה. חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבַּתּוֹדָה וְשֵׁתִי
הֶלֶחֶם. שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׂאוֹר
בּוֹדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה
מִן הַמִּבְחָר. אֲלֵא מְבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר. וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה.
וּמִמֶּלֶא אֶת הַמִּדָּה. אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיחָה חֲסֵרָה אוֹ
יִתְיָרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין. וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ.
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירְיָה. עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁנֶּאֱמַר כָּל
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ. וְחִיבִים עַל
לִישְׁתָּהּ וְעַל עֲרִיכְתָּהּ וְעַל אִפְיָתָה:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה. שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה. לִבּוֹנָה וְלֹא
שֶׁמֶן. לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה. וְאֵלּוּ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה.
מִנְחַת הַסֵּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין.
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת גּוֹיִם. וּמִנְחַת
נָשִׁים. וּמִנְחַת הָעֶמֶר. מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה. לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאִין טְעוֹן שֶׁמֶן.
שֵׁתִי הֶלֶחֶם. וּמִנְחַת חוּטָא. וּמִנְחַת קִנְאוֹת. לֹא שֶׁמֶן וְלֹא
לִבּוֹנָה:

י וְחַיֵּב עַל הַשָּׁמֶן בִּפְנֵי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבֹנָה בִּפְנֵי עֲצָמָה. נָתַן
עָלֶיהָ שָׁמֶן פֶּסְלָה. לְבֹנָה יִלְקֻטְנָה. נָתַן שָׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גָּבִי כָּלִי לֹא פֶסְלָה:

ה יֵשׁ טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ
טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחָת) הַסֵּלֶת
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גֹּזִים מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוּטָא.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפְּנֵי שְׁאִין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכֹל שְׁאִין (בָּהֶן)
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוֹנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שָׁמֶן שֶׁל
מְצוֹרַע וְאַשְׁמוֹ. וְהַבְּכוֹרִים. כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.
וְאַמּוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
עַל גָּבִי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמִנִּיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ
וּמִבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.
תְּנוּפָה הֵיחָד בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת
לְהַגֶּשֶׁוֹת. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קְנָאוֹת. טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נְסֻכִּים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֶלֶת.
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֶּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטָא שֶׁל כֹּהֲנִים
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרֵב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

^ב מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

^ג כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת
שָׁמֶן. יִצִּיקָה וּבִלְיָלָה. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֶלֶת)
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָה. הָרִיקִין מְשִׁיחָה. כִּיצַד מוֹשְׁחִין
כֶּמֶין כִּי. וְשֹׂאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

^ד כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָה. מִנְחַת
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הִיא מִכְפָּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָה.
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן
פְּתִיתָה. וְכֹלֵן (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִים רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)
 בַּבָּצֶק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשָּׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנֵי
 עֶשְׂרוֹנִים מִשָּׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשָׁלֹשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קֶצֶבָה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָהּ הִיא
 מִבֵּיא שֶׁנֶּאֱמַר וְלִקְחַת סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתֵּהָא
 מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָה:

פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיטָה בָּאָה חֵמֶשׁ סְאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סְאִין.
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לַחֲמֵץ. (עֶשְׂרָה לְמֶצָה) עֶשְׂרָה
 לַחֲמֵץ עֶשְׂרוֹן לַחֲלָה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצָה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֲמֵץ וְחֲמִשָּׁה עָשָׂר לְמֶצָה.
 חֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֲמֵץ. קֶב וְחֻצִי לַחֲלָה. וְחֲמִשָּׁה עָשָׂר לְמֶצָה.
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין. חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ
 חֲמִשָּׁת קֶבִין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

^א הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה. חֲלוֹת. וּרְקִיקִים.
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיטָה בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִים
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
 קֶרֶבֶן תְּרוּמָה לֵי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרֶבֶן שִׁיְהִיו
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרֶבֶן לַחֲבִירוֹ. לִכְהֵן
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכֵל לְבָעָלִים:

^ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלַחֲמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא
 קִדֵּשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַתְּנוּרָה. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קִדֵּשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה

וְחוּץ לַמִּקְוָהּ קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֶטָה וְנִמְצְאָה טְרִיפָה לֹא
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֶטָה וְנִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר קֹדֶשׁ וְחֻכִּים אֲמָרִים לֹא קֹדֶשׁ שֶׁחֶטָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה וְכֵן אֵיל הַמְלוּאִים וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרַת שֶׁשֶּׁחֲטָן
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד' נִסְכֵּין שֶׁקֹּדֶשׁוֹ בְּכָלִי וְנִמְצָא הַזֶּבֶח פָּסוּל אִם יֵשׁ זֶשׁ
 זֶבֶח אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה וְלֹד תּוֹדָה
 וְתַמְוִרְתָּהּ וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבָדָה וְהַפְרִישׁ אַחֲרֶת
 תַּחְתֶּיהָ אֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זֶבֶח
 הַתּוֹדָה הַתּוֹדָה טְעוּנָה לֶחֶם וְלֹא וְלֹדָה וְלֹא חֲלִיפָתָהּ
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ טְעוּנִין לֶחֶם:

ה' הָאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא לֶחֶמָה מִן
 הַחוּלִין תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין יָבִיא
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא וְלֹא יָבִיא מִחֲטִי
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אֵלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

ו' וּמִנֵּין לָאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזִבְחַת פָּסַח לַיְי אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר וְהֵלֵא אֵין פָּסַח
 בָּא אֵלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֹאן
 וּבָקָר אֵלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֹּאן וּמִן הַבָּקָר לְפָסַח
 מִן הַפָּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה אֵינוֹ בָּא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין:

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנִּסָּכִים בְּכָל
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

פרק ח

כָּל קֶרֶבֶנוֹת הַצֶּבֶר וְהִיחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשֵׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכֶּמֶס. וּמִזֹּנִיחָה.
אֶלְפָּא לְסֻלַּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חֲפָרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הֵיוּ מְבִיאִים:

^א אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא
עוֹשֶׂה סֻלַּת מְרֵבָה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁינִיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה
פְּסוּלָה:

^ג תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן
הֵיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מן הגרגרים שנשרו במים. ולא מן הכבושים. ולא מן השלוקין. ואם הביא פסול:

ד' שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שמנים. הזית הראשון מגרגרו בראש הזית. וכותש ונותן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למנורה. והשאר למנחות. הזית השני מגרגרו בראש הגג. וכותש ונותן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למנורה. והשאר למנחות. הזית השלישי עוטנו בתוך הבית. עד שילקה. ומעלהו ומנגבו בראש הגג. וכותש ונותן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למנורה והשאר למנחות:

ה' הראשון שבראשון אין למעלה ממנו. השני שבראשון והראשון שבשני שוין. השלישי שבראשון והשני שבשני. והראשון שבשלישי שוין. השלישי שבשלישי. אין למטה ממנו. אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית זך. מה אם המנורה שאינה לאכילה. טעונה שמן זית זך. המנחות

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שְׂיִטְעָנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוָר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י' וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.
שְׁנֵיהֶם לָהֶן בֵּית רֵמָה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סַגְנָא בְּבִקְעָה.
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזְּבָלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֱלִיוֹסְטֹן.
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכְמִים
מְכַשְׁרִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֶשֶׂן וְלֹא מִבְּשָׁל.
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י' לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת
קִטְנּוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שֶׁיְּהֵא
רִיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)
מִשּׁוּלִיָּהּ מִפְּנֵי הַשְּׁמֵרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן
 מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.
 אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מַחֲצָה בַּבֶּקֶר וּמַחֲצָה בֵּין
 הָעֶרְבִים:

^ב שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינּוּ וַחֲצִי הֵהִינּוּ.
 וּשְׁלִישִׁית הֵהִינּוּ. וְרִבְעִית הֵהִינּוּ. לֹאִ. וַחֲצִי לֹאִ. וְרִבְעִית
 לֹאִ. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנֵתוֹת הָיוּ בֵּהֵינּוּ. עַד כָּאֵן
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
 הָיָה שֵׁם הֵינּוּ. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהִינּוּ מְשַׁמֵּשׁ. אֲלֵא מִדָּה יִתִּירָה
 שֶׁל לֹאִ וּמַחֲצָה הָיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן
 גָּדוֹל. לֹאִ וּמַחֲצָה בַּבֶּקֶר. וְלֹאִ וּמַחֲצָה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

^ג רִבְעִית מֵהָ הָיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. רִבְעִית מִים לְמִצּוֹרֶע.
 רִבְעִית שֶׁמֶן לְנֹזֵר. חֲצִי לֹאִ מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹאִ
 מִים לְסוֹטָה וַחֲצִי לֹאִ שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְוֹג הָיָה מוֹדֵד לְכָל
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹאִ. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֵא לֹאִה. שְׁנַאֲמַר לְמִנְחָה וְלֹאִ שֶׁמֶן.

שְׁשֶׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מִעֲרֵבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בֶּשֶׁל צִבּוּר שֶׁל הַיּוֹם בֶּשֶׁל אֶמֶשׁ אֲבָל
אֵין מִעֲרֵבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵלִים וְאִם בְּלָלָן
אֵלּוּ בִפְנֵי עֶצְמָן וְאֵלּוּ בִפְנֵי עֶצְמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם
עַד שֶׁלֹּא בָּלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׂ הֵבֵא עִם הָעֹמֶר אֵף עַל פִּי
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גֹדֶשֶׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ
וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ חוּלִי לְפִיכָךְ
בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ
נֶעֱכָר וְהַיָּבֵשׁ אֵינוֹ נֶעֱכָר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל
מִצֹּרֶעַ וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הֵבֵא
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵף
שֹׁעִירֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֵשׁ סוּמֵךְ וּמִבֵּיא
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ח הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי וְהַעֲבֹד וְהַשְׁלִיחַ וְהָאִשָּׁה וְסָמִיכָה שִׁירֵי מִצֻּה עַל הָרָאשׁ בְּשֵׁתֵי יָדַיִם וּבִמְקוֹם שְׁסוּמְכִין שׁוֹחֲטִין וְתָכַף לְסָמִיכָה שְׁחִיטָה:

ט חמר בסמיכה מבתנופה ובתנופה מבסמיכה שאחד מניף לכל החברים ואין אחד סומך לכל החברים וחמר בתנופה שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד ובקרבנות הצבור בחיים ובשחוטין בדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים מה שאין כן בסמיכה:

פרק י

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול משלש היה בא רבי חנניא סגן הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקפה אחת ובחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות וחכמים אומרים אחד בשבת ואחד בחול בשלשה ובשלש קפות ובשלש מגלות:

כ מצות העמר לבוא מן הקרוב לא בפר הקרוב לירושלים מביאין אותו מכל מקום מעשה שפא מגזות צריפין ושתי הלחם מבקעת עין סוכר:

א פִּיצֵד הָיוּ עוֹשִׁים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׁין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקֶע כְּדִי שִׁיְהֶא נֹחַ לְקַצֹּר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֶא נִקְצֵר בְּעֶסֶק גָּדוֹל בֵּין שְׁחֻשְׁכָּה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבִּיתוּסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קִצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאִי יוֹם טוֹב:

י קִצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקִפּוֹת הִבִּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהִבְהֵבִין אוֹתוֹ בָּאוּר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקִנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֶא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שְׁטַחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוּר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנָתַן שְׁמֵנוּ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֶק וּבִלְלִי הִנִּיף וְהִגִּישׁ קִמֵּץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ה' מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר. יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם. שֶׁהוּא מֵלֵא קָמַח וְקָלִי. שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים. מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר הֵתֵר הִתְחַדֵּשׁ מִיד. וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כֻּלּוֹ אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר. שְׁנֵאמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה. מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין. שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֹמֵר הָיָה מִתִּיר בַּמִּדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים. וּמִנְחַת בְּהֶמָּה. קֹדֶם לָעֹמֵר. וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יָבִיא. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעָל וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה. וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. וְאִסּוּרִין בְּחֻדֵּשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח. וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֹמֵר. וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֵר הָעֹמֵר מִתִּירָן. וְאִם לֹא אִסּוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֹמֵר הֵבֵא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעמָקִים. אָבֵל לֹא גוֹדֵשִׁין. אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים. וְגוֹדֵשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים. קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבֶהֱמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאֲכִיל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיאה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בְּטוֹל) בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחִם צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצַר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת הַשַּׁבָּת:

פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת. לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם. וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשֶׁהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי שְׁלֹא יִתְקַלְקְלוּ:

א אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישְׁתֵּן וְעִרִיכְתָּן בַּחוּץ. וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֵׁרוֹת בַּעֲזָרָה. וּכְשֵׁרוֹת בַּבַּיִת פֶּאֱגִי:

ג חֲבִיתִי כֵהן גָּדוֹל. לִישְׁתֵּן וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. כָּלֵל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלָאכָה שְׁאֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שַׁבָּת. אֵינָהּ דּוּחָה אֶת הַשַּׁבָּת. וְשֵׁאִי אֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שַׁבָּת. דּוּחָה אֶת הַשַּׁבָּת:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפֵּן שִׁבְעָה וּרְחֹבֶן אַרְבָּעָה וּקְרָנוֹתֶיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה וּקְרָנוֹתָיו שִׁבְעַת אֶצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגֵגֶד רָחִיב שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים וּמְחִצָּה מִכָּאן וְטַפָּחִים וּמְחִצָּה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוֹ מִמֶּלֶא כָּל רָחִיב שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ שְׁנַיִם עֶשְׂרִי וּרְחִיבּוֹ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִיבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגֵגֶד רָחִיב שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים רֵיוֹחַ בְּאֻמָּצֵעַ כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה הָרוּחַ מְנֻשֶּׁבֶת בִּינֵיהֶן אָבָא שְׂאוּל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְנִתְּתָ עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵד נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנֻשָּׁה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מֵרֵאשִׁיָּהוּן שֶׁהָיוּ סוּמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וּשְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְעֹשָׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כְּחֻצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה לֹא סִדּוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֻּׁבֶּת אֲלֵא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמָטִין וְנוֹתְנֵן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלֶחֶן כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ
בַּמִּקְדָּשׁ אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

י שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת.
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב עַל שֵׁשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם
הַפָּנִים בְּכִנְיָסָתוֹ וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ
וְלֹא מוֹרִידִין וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנִים שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים
תָּמִיד אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנָסִין שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בִזְיָכִין וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם שְׁנַיִם
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בִזְיָכִים הַמְכַנִּיסִים
עוֹמְדִים בַּצָּפוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם
וּפְנִיָּהֶם לַצָּפוֹן אֵלּוֹ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוֹ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה
כִּנְגֵּד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי תָּמִיד רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
אֶפִּילוֹ אֵלּוֹ נוֹטְלִין וְאֵלּוֹ מְנִיחִין אִף זֶה הִיָּתָה תָּמִיד יֵצְאוּ
וְנִתְּנוּ עַל הַשְּׁלֶחֶן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם הַקְּטִירוֹ הַבִּזְיָכִין
וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים חֹל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהִיּוֹת
בְּשַׁבָּת הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לָעֶרֶב חֹל לְהִיּוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לָעֶרֶב הַבְּבֻלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ
כִּשְׁהוּא חֵי מִפְּנֵי שֶׁדַּעַתָּן יָפָה:

ח סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת וְאֶת הַבִּזְיָכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.
וְהַקְטִיר אֶת הַבִּזְיָכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶם
מִשּׁוֹם פְּגוּל נֹתֵר וְטִמָּא סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבִּזְיָכִין
בְּשַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבִּזְיָכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה וְאִין
חִיבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוֹם פְּגוּל וְנֹתֵר וְטִמָּא סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקָּטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

ט שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוּת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל
שְׁלֹשָׁה בִּיצֵד נֶאֱפֹת מַעֲרֵב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוּת בְּיוֹם טוֹב
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֲרֵי הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוּת לְשֹׁלֶשָׁה
לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְּשַׁע וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד
עֶשֶׂר בִּיצֵד נֶאֱפָה בַּעֲרֵב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בַּשַּׁבָּת לְתִשְׁעָה
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עָרֵב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֵה שְׁנֵי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ בַּכֶּלִי יֵשׁ
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקִדְּשׁוֹ בַּכֶּלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכֵלֵי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלֹּא נֶאֱמַר אֲלֵא בְּבִהְמָה:

ב האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת
והביא במחבת מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא
זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא
במחבת הרי זו פסולה הרי עלי שני עשרונים להביא

בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. מֵהַ שֶּׁהֵבִיא הֵבִיא. וַיְדִי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא. אֱלוֹ לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. הָרִי אֱלוֹ פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָּ.
 הַקָּרִיבֵן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָּ. הַקָּרִיבֵן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים.
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד. כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנַתְּעָרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחֲטִיטִים. קֶמַח
 יָבִיא סֶלֶת. בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה.
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן. יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלֹם. עֲשָׂרוֹן וּמִחְצָה יָבִיא שְׁנַיִם.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. שְׁלֹא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

ד מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. וּמֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אִם אָמַר הָרִי עָלֵי שְׁשִׁים וְאֶחָד. מֵבִיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד.
 וְאֶחָד בְּכָלִי אֶחָד. שֶׁכֶּן צָבוּר מֵבִיא בְּיוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן שֶׁל
 חָג שֶׁחָל לַהֲיוֹת בְּשַׁבָּת. שְׁשִׁים וְאֶחָד. דִּין לִיחִיד שִׁיְהֵא
 פָּחוֹת מִן הַצָּבוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָלֹא אֱלוֹ לְפָרִים.
 וְאֱלוֹ לְכִבְשִׁים. וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה. אֲלֹא עַד שְׁשִׁים
 יְכוּלִים לְהַבְלִיל. אָמְרוּ לוֹ שְׁשִׁים נִבְלָלִים. שְׁשִׁים וְאֶחָד אֵין
 נִבְלָלִים. אָמַר לָהֶם. כָּל מִדּוֹת חֻכְמִים בֵּין בְּאַרְבָּעִים סָאָה
 הוּא טוֹבֵל. בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֶסֶר קָרְטוּב. אֵינוֹ יָכוֹל לְטָבוֹל

בהן. אין מתנדבים לזוג שנים וחמשה. אבל מתנדבים.
שלשה ארבעה וששה. ומששה ולמעלה:

^ה מתנדבים יין ואין מתנדבים שמן. דברי רבי עקיבא.
רבי טרפון אומר מתנדבים שמן. אמר רבי טרפון (מה)
מצינו ביין. שבא חובה ובא נדבה. אף השמן בא חובה
יבא נדבה. אמר (לו) רבי עקיבא לא. אם אמרת ביין שכן
הוא קרב חובתו בפני עצמו. תאמר בשמן שאינו קרב
חובתו בפני עצמו. אין שנים מתנדבים עשרון אחד. אבל
מתנדבים עולה ושלמים. ובעוף אפילו פרידה אחת:

פרק יג

הרי עלי עשרון. יביא אחד. עשרונים יביא שנים.
פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא ששים עשרון.
הרי עלי מנחה. יביא איזו שירצה. רבי יהודה אומר יביא
מנחת הסלת. שהיא מיוחדת שבמנחות:

^ב מנחה מין המנחה יביא אחד. מנחות מין המנחות
יביא שתים. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא חמשתן.
פרשתי מנחה של עשרונים. ואיני יודע מה פרשתי. יביא
מנחה של ששים עשרון. רבי אומר יביא מנחות של
עשרונים. מאחד ועד ששים:

^ג הרי עלי עצים. לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות
מקמץ. חמשה קומצים הן. האומר הרי עלי לבונה. לא

יפחות מקמץ. המתנדב מנחה. יביא עמה קמץ לבונה.
המעלה את הקמץ בחוץ חייב. ושני בזיכין. טעונים שני
קומצים:

ד הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב. כסף לא יפחות
מדינר כסף. נחשת לא יפחות ממעה כסף. פרשתי
ואיני יודע מה פרשתי. הוא מביא. עד שיאמר לא לכד
נתכונתי:

ה הרי עלי זין לא יפחות משלשה לוגין. שמן לא יפחות
מלוג. רבי אומר שלשה לוגין. פרשתי ואיני יודע מה
פרשתי. יביא כיום המרבה:

ו הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר
(או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר. ואיני יודע מה
פרשתי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי.
יביא פר ועגל איל (ושעיר) גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע
מה פרשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה:

ז הרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשתי מן הבקר.
ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן
הבהמה ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה. עגל
ועגלה. איל ורחל. גדי וגדיה. שעיר ושעירה. טלה וטליה:

ח הרי עלי שזר. יביא הוא ונסכיו במנה. עגל. יביא הוא
ונסכיו בחמש. איל. יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש. יביא

הוא וּנְסָכָיו בְּסֻלַּע. שׁוֹר בְּמִנְה. יָבִיא בְּמִנְה חוּץ מִנְסָכָיו.
 עֵגֶל בַּחֲמֵשׁ. יָבִיא בַּחֲמֵשׁ חוּץ מִנְסָכָיו. אֵיל בְּשֵׁתִים.
 יָבִיא בְּשֵׁתִים חוּץ מִנְסָכָיו. כֶּבֶשׂ בְּסֻלַּע. יָבִיא בְּסֻלַּע חוּץ
 מִנְסָכָיו. שׁוֹר בְּמִנְה. וְהִבִּיא שְׁנַיִם בְּמִנְה לֹא יֵצֵא. אֶפֶילוּ
 זֶה בְּמִנְה חֶסֶר דִּינָר. וְזֶה בְּמִנְה חֶסֶר דִּינָר. שְׁחוֹר וְהִבִּיא
 לָבֶן. לָבֶן וְהִבִּיא שְׁחוֹר. גָּדוֹל וְהִבִּיא קָטָן. לֹא יֵצֵא. קָטָן
 וְהִבִּיא גָּדוֹל יֵצֵא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לֹא יֵצֵא:

ט שׁוֹר זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו שְׁנַיִם. שְׁנֵי
 שְׁוֹרִים אֵלּוּ עוֹלָה וְנִסְתָּאבוּ. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמֵיהֶם אֶחָד.
 רַבִּי אוֹסֵר. אֵיל זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו
 כֶּבֶשׂ. כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב. אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו אֵיל.
 רַבִּי אוֹסֵר. הָאוֹמֵר אֶחָד מִכֶּבֶשׂי הַקֹּדֶשׁ. וְאֶחָד מִשְׁוֹרֵי
 הַקֹּדֶשׁ. הֵיוּ לוֹ שְׁנַיִם. הַגָּדוֹל שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ. שְׁלֹשָׁה. הַבִּינּוֹנִי
 שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ. פֶּרֶשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה פֶּרֶשְׁתִּי. אוֹ שְׁאֹמֵר
 אָמַר לִי אַבָּא וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה. הַגָּדוֹל שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ:

י הֵרִי עָלֵי עוֹלָה. יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית
 חוּנִיז לֹא יֵצֵא. שְׁאִקְרִיבָנָה בְּבֵית חוּנִיז יְקָרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ.
 וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוּנִיז יֵצֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה
 עוֹלָה. הֵרִינִי נָזִיר יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוּנִיז לֹא
 יֵצֵא. שְׁאִגִּלַּח בְּבֵית חוּנִיז. יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ. וְאִם גִּלַּח בְּבֵית
 חוּנִיז יֵצֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה נָזִיר. הַכֹּהֲנִים שֶׁשִּׁמְשׁוּ
 בְּבֵית חוּנִיז. לֹא יִשְׁמְשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. וְאֵין צָרִיד
 לֵאמֹר לְדָבָר אַחֵר. שֶׁנֶּאֱמַר אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמֹת אֶל

מִזְבֵּחַ יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אִם אָכְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם הָרִי
הֵן כָּבַעְלֵי מוֹמִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין:

”נֹאמֵר בְּעוֹלַת הַבֶּהֱמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח (וּבְעוֹלַת הָעוֹף
אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח) וּבִמְנַחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לְלַמֵּד שְׁאֶחָד
הַמִּרְבֶּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוּין אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ
לְשָׂמִים: סליק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן
שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו. ואחרים
רואין אותן. שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי גבילה.
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסומא ששחט.
שחיטתו כשרה. השוחט בשבת וביום הכפורים. אף על
פי שמתחייב בנפשו. שחיטתו כשרה:

^א השוחט במגל יד. בצור ובקנה שחיטתו כשרה. הכל
שוחטין. ולעולם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ ממגל קציר
והמגירה והשנים והצפרן. מפני שהן חונקין. השוחט
במגל קציר בדרך הליכתה. בית שמאי פוסלין. ובית הלל
מכשירין. ואם החליקו שניה. הרי היא כסבין:

^ב השוחט מתוך הטבעת ושיר בה מלא החוט על פני
כלה. שחיטתו כשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא
החוט על פני רבה:

^ד השוחט מן הצדדין. שחיטתו כשרה. המולק מן הצדדין.
מליקתו פסולה. השוחט מן הערף. שחיטתו פסולה.
המולק מן הערף מליקתו כשרה. השוחט מן הצואר.
שחיטתו כשרה. המולק מן הצואר. מליקתו פסולה. שכל
הערף כשר למליקה. וכל הצואר כשר לשחיטה. נמצא

כָּשֶׁר בִּשְׁחִיטָהּ. פָּסוּל בַּמְלִיקָה. כָּשֶׁר בַּמְלִיקָה. פָּסוּל
בִּשְׁחִיטָה:

ה' כָּשֶׁר בַּתּוֹרִין. פָּסוּל בַּבְּנֵי יוֹנָה. כָּשֶׁר בַּבְּנֵי יוֹנָה. פָּסוּל
בַּתּוֹרִין. תַּחֲלֵת הַצִּיְהוּב בָּזָה וּבָזָה פָּסוּל:

י' כָּשֶׁר בַּפֶּרֶה פָּסוּל בַּעֲגָלָה. כָּשֶׁר בַּעֲגָלָה פָּסוּל בַּפֶּרֶה.
כָּשֶׁר בַּפֶּהָנִים פָּסוּל בַּלְוִיִּם. כָּשֶׁר בַּלְוִיִּם פָּסוּל בַּפֶּהָנִים.
טָהוֹר בְּכָלִי חָרֵשׁ טָמֵא בְּכָלִי הַפְּלִים. טָהוֹר בְּכָלִי הַפְּלִים
טָמֵא בְּכָלִי חָרֵשׁ. טָהוֹר בְּכָלִי עֵץ טָמֵא בְּכָלִי מַתְכוֹת.
טָהוֹר בְּכָלִי מַתְכוֹת טָמֵא בְּכָלִי עֵץ. הַחֵיב בִּשְׁקָדִים
הַמָּרִים פָּטוֹר בַּמַּתְנוּקִים. הַחֵיב בַּמַּתְנוּקִים פָּטוֹר בַּמָּרִים:

י' הַתָּמֵד עַד שְׁלֹא הִחְמִיץ. אֵינוֹ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וּפּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. מִשְׁהַחְמִיץ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וְאֵינוֹ פּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. הָאֲחִים הַשְּׁתֵּפִים כְּשֶׁחִיבִים בַּקְּלָבוֹן. פָּטוֹרִין
מִמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. כְּשֶׁחִיבִין בַּמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקְּלָבוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מְכָר אֵין קָנָס. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ
קָנָס אֵין מְכָר. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מִיֹּאזֵן אֵין חֲלִיצָה. וְכָל
מְקוֹם שֵׁשׁ חֲלִיצָה אֵין מִיֹּאזֵן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ תִּקְיעָה אֵין
הַבְּדֵלָה. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ הַבְּדֵלָה. אֵין תִּקְיעָה. יוֹם טוֹב
שָׁחַל לַהֲיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. תּוֹקְעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי
שַׁבָּת מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקְעִין. כִּיצַד מַבְדִּילִין. הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. רַבִּי דוֹסָא אָמַר בֵּין קֹדֶשׁ חֲמוּר לְקֹדֶשׁ
הַקָּל:

פרק ב

הַשּׁוֹחֵט אֶחָד בְּעוֹף וְשָׁנִים בְּבִהְמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ.
וְרַבּוֹ שֶׁל אֶחָד כְּמוֹהוּ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד
שִׁישְׁחוּט אֶת הַנִּידָן חָצִי אֶחָד בְּעוֹף וְאֶחָד וְחָצִי
בְּבִהְמָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה רֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרֹב שָׁנִים
בְּבִהְמָה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ:

^ב הַשּׁוֹחֵט שְׁנֵי רֵאשִׁין כְּאֶחָד שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ שָׁנִים
אוֹחִזִין בְּסַפִּין וְשׁוֹחֲטִין אֶפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ:

^א הִתִּיז אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת פְּסוּלָה הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז
אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין מְלֵא צֹאֵר כְּשֶׁרָהּ.
הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז שְׁנֵי רֵאשִׁין בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסַפִּין
מְלֵא צֹאֵר אֶחָד כְּשֶׁרָהּ בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזֶמֶן
שֶׁהוֹלִיד וְלֹא הִבִּיא אוֹ הִבִּיא וְלֹא הוֹלִיד אֲבָל אִם
הוֹלִיד וְהִבִּיא אֶפִּילוֹ כֹּל שֶׁהוּא אֶפִּילוֹ בְּאִיזְמַל כְּשֶׁרָהּ.
נִפְלָה סַפִּין וְשִׁחְטָהּ אִף עַל פִּי שֶׁשִּׁחְטָהּ כְּדֶרֶךְ פְּסוּלָה.
שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת וְאָכַלְתָּ מֶה שֶׁאֲתָה זֹוֹבַח אֲתָה אוֹכֵל.
נִפְלָה סַפִּין וְהִגְבִּיהָ נִפְלָה כֻּלּוֹ וְהִגְבִּיהָ הַשְּׁחִיז אֶת
הַסַּפִּין וְעָף וּבָא חֲבֵרוֹ וְשִׁחַט אִם שָׁהָה כְּדֵי שְׁחִיטָה
פְּסוּלָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם שָׁהָה כְּדֵי בְקוּר:

^ד שָׁחַט אֶת הַנֶּשֶׁט וּפָסַק אֶת הַגְּרִגְרָתוֹ אוֹ שָׁחַט אֶת
הַגְּרִגְרָתוֹ וּפָסַק אֶת הַנֶּשֶׁט אוֹ שִׁשְׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְהִמָּתִין

לָהּ עַד שְׁמִתָּהּ. אוֹ שֶׁחֲלִיד אֶת הַסִּבִּין תַּחַת הַשְּׁנִי
וּפְסָקוֹ. רַבִּי יִשְׁבֵּב אוֹמֵר נִבְלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְרֵפָה.
כָּלֵל אָמַר רַבִּי יִשְׁבֵּב מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל שֶׁנִּפְסְלָה
בְּשַׁחֲטָתָהּ נִבְלָה. כָּל שֶׁשְּׁחִיטָתָהּ כָּרְאוּ וְדָבַר אַחֵר גָּרַם
לָהּ לִפְסֵל טְרֵפָה. וְהוּדָה לֹא רַבִּי עֲקִיבָא:

ה' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חִיָּה וְעוֹף. וְלֹא יֵצֵא מִהֵן דָּם כְּשֵׁרִים.
וְנֶאֱכָלִים בִּידֵּים מְסוּאָבוֹת. לְפִי שְׁלֹא הִכְשְׁרוּ בְּדָם. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הִכְשְׁרוּ בְּשַׁחֲטָהּ:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך.

הדרן עלך מסכת (פלוני) והדרך עלן דעתן עלך מסכת (פלוני) ודעתך
עלן לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דאתי:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו
בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא חנניה בר פפא רמי בר פפא
נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרס בר פפא
רכיש בר פפא סרחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית
ישראל ונהיה אנחנו כלנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולומדי תורתך:

מאיבי תחכמי מצותך כי לעולם היא לי:

יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש:

לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתי:

ברוך אתה יהוה למדי חקיך: